

datum: 20 december 2023

Advies verzameldecreet regiovorming

Samenvatting standpunt

De VVSG vindt het goed dat de principes van regioconform samenwerken op de sectoren worden toegepast met de verwijzing naar de teksten van het regiodecreet zelf. Dit zorgt voor transparantie en coherentie in de toepassing en draagt bij tot de doelstelling van regiovorming: de gezamenlijke aanpak van maatschappelijke vraagstukken.

1. Adviesvraag

1.1. Adviesvraag

De VVSG kreeg op 30 oktober 2023 de vraag van minister Somers om advies te verlenen in verband met het verzameldecreet regiovorming.

Dit verzameldecreet werd principiële goedgekeurd door de Vlaamse regering op 27 oktober 2023 en wijzigt het decreet van 17 februari 2022 (sociale economie en werk), 7 juli 2017 (wijk-werken), 23 december 2021 (cultuurerfgoeddecreet) en 10 maart 2023 (sociaal-cultureel volwassenenwerk).

Het ontwerpdecreet maakt de principes van regioconform samenwerken van toepassing op de intergemeentelijke samenwerkingsvormen bij de lokale regierol op het vlak van sociale economie en werk, het wijk-werken, de cultureelerfgoedconvenants en bepaalt ook de territoriale afbakeningen van de organisaties sociaal-cultureel volwassenenwerk.

Over het verzamelbesluit regiovorming dat de principes regioconform samenwerken op energiehuizen en intergemeentelijke onroerenderfgoeddiensten van toepassing maakte, gaf de VVSG reeds advies op 20 september 2023. Dit verzamelbesluit is intussen definitief goedgekeurd door de Vlaamse regering op 20 oktober 2023.

Voor een stand van zaken van de toepassing van regiowerking in andere sectoren, verwijzen we graag naar de bijlage van het voortgangsrapport regiovorming, geagendeerd op de Vlaamse regering op 14 juli 2023.

1.2. Algemeen

In haar advies van 18 mei 2022 omtrent het regiodecreet zegt de VVSG:

“De VVSG stond van bij de start globaal positief ten opzichte van het traject van de regiovorming. In dit standpunt formuleert de VVSG een aantal concrete voorstellen en

opmerkingen die een regiovorming van onderuit moet versterken. De VVSG is ervan overtuigd dat de regiovorming een belangrijke kans is voor lokale besturen, op voorwaarde dat de Vlaamse overheid dit proces ook ondersteunt. De VVSG vraagt aan de Vlaamse regering dan ook een zeer duidelijk tijdspad en engagement om de eigen afbakeningen af te stemmen op de referentieregio's en om in al het Vlaamse (en federale) beleid om eenzelfde consequente en coherente manier om te gaan met de referentieregio's. Dit is een belangrijke voorwaarde om regionaal beleid en gezamenlijke aanpak van maatschappelijke uitdagingen tot een succes te maken.”

In die zin is het voor de VVSG belangrijk dat de Vlaamse overheid stappen zet om ook de eigen afbakeningen, of de door Vlaanderen gestimuleerde samenwerkingen, af te stemmen op de referentieregio's.

De VVSG vindt het belangrijk dat Vlaanderen de principes van regioconform samenwerken consequent en coherent toepast, over alle sectoren heen.

De aanpak en inhoud van het voorliggende verzameldecreet, ligt dan ook in het verlengde van dat principe.

De wijzigingen die in dit ontwerpdecreet worden voorgesteld verwijzen systematisch naar de teksten van het regiodecreet. Dat is voor de lokale besturen een meerwaarde, aangezien de toepassing van de regelgeving op die manier transparant en coherent is, en op eenzelfde manier kan toegepast worden in verschillende beleidsdomeinen.

1.3. Sociale economie en werk

Wat staat in het ontwerpdecreet?

Het werkingsgebied van de samenwerkingsverbanden moeten vanaf 1 januari 2026 passen binnen de referentieregio, ermee samenvallen of een supraregionaal samenwerkingsverband vormen.

Gemotiveerde afwijkingen kunnen aangevraagd worden aan de Vlaamse regering. Deze afwijking kan tijdelijk of definitief zijn.

Standpunt VVSG:

De VVSG vindt het goed dat er een duidelijke wettelijke basis wordt geschapen omtrent de regioconforme werking.

De VVSG vindt het goed dat zowel voor de principes van regioconformiteit als voor de wijze waarop afwijkingen kunnen worden gevraagd verwezen wordt naar de manier waarop dat gebeurt in het regiodecreet. Dat is helder voor lokale besturen en hun samenwerkingsverbanden.

Eerder drong de VVSG reeds aan op een afwijkingsprocedure die voor alle samenwerkingsverbanden en voor alle sectoren op dezelfde transparante manier verloopt. (uit het VVSG-advies van 18 mei 2022).

Het verwijzen in sectorspecifieke regelgeving naar de manier waarop het in het regiodecreet zelf is uitgewerkt, onderschrijft deze vraag.

1.4. Wijkwerken

Wat staat in het ontwerpdecreet?

Het werkingsgebied van de samenwerkingsverbanden moeten vanaf 1 januari 2026 passen binnen de referentieregio, ermee samenvallen of een supraregionaal samenwerkingsverband vormen.

Gemotiveerde afwijkingen kunnen aangevraagd worden aan de Vlaamse regering. Deze afwijking kan tijdelijk of definitief zijn.

Standpunt VVSG:

De VVSG vindt het goed dat er een duidelijke wettelijke basis wordt geschapen omtrent de regioconforme werking.

De VVSG vindt het goed dat zowel voor de principes van regioconformiteit als voor de wijze waarop afwijkingen kunnen worden gevraagd verwezen wordt naar de manier waarop dat gebeurt in het regiodecreet. Dat is helder voor lokale besturen en hun samenwerkingsverbanden.

Eerder drong de VVSG reeds aan op een afwijkingsprocedure die voor alle samenwerkingsverbanden en voor alle sectoren op dezelfde transparante manier verloopt. (uit het VVSG-advies van 18 mei 2022).

Het verwijzen in sectorspecifieke regelgeving naar de manier waarop het in het regiodecreet zelf is uitgewerkt, onderschrijft deze vraag.

1.5. Cultuurerfgoeddecreet

Wat staat in het ontwerpdecreet?

Het werkingsgebied de samenwerkingsverbanden aan het cultureel erfgoeddecreet moet voldoen aan artikel 6 en 7 van het regiodecreet. Dit gaat over de principes van regiowerking en de afwijkingen daarvan.

Gemotiveerde afwijkingen kunnen aangevraagd worden aan de Vlaamse regering. Deze afwijking kan tijdelijk of definitief zijn.

Standpunt VVSG:

De VVSG vindt het goed dat er een duidelijke wettelijke basis wordt geschapen omtrent de regioconforme werking.

De VVSG vindt het goed dat zowel voor de principes van regioconformiteit als voor de wijze waarop afwijkingen kunnen worden gevraagd verwezen wordt naar de manier waarop dat gebeurt in het regiodecreet. Dat is helder voor lokale besturen en hun samenwerkingsverbanden.

Eerder drong de VVSG reeds aan op een afwijkingsprocedure die voor alle samenwerkingsverbanden en voor alle sectoren op dezelfde transparante manier verloopt. (uit het VVSG-advies van 18 mei 2022).

Het verwijzen in sectorspecifieke regelgeving naar de manier waarop het in het regiodecreet zelf is uitgewerkt, onderschrijft deze vraag.

1.6. Sociaal-cultureel volwassenenwerk

Wat staat in het ontwerpdecreet?

De territoriale omschrijving van het sociaal-cultureel volwassenenwerk worden de referentieregio's en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Het ontwerpdecreet omvat tevens een technische afwijking op de overgangsmaatregelen voorzien in het decreet van 10 maart 2023. Er wordt in de tekst niet wordt verwezen naar het regiodecreet en dus ook niet naar de afwijkingsprocedures die daar zijn opgenomen. De avansa's zijn immers geen intergemeentelijke samenwerkingsverbanden.

Standpunt VVSG

De VVSG erkent dat de Avansa's partners zijn in de ontwikkeling van regionaal beleid. Aangezien de lokale besturen geen direct aandeel hebben in deze organisaties, spreekt de VVSG zich over dit onderdeel van het voorontwerp van decreet niet uit.